

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד

יש חדש

יוצאים להאיר

צעירי חב"ד נערכים למבצע הגדול של הבאת אור החנוכה להמוני בית ישראל, על אף המגבלות. חנוכיות ענק יוצבו במרכזי הערים ופרסמו את נס חנוכה במרחב הציבורי. בכבישי הארץ ינועו אלפי רכב נושאי חנוכיות, ואף הם יתרמו לפרסומי ניסא' בחוצות הערים. עשרות רכבים, נושאי חנוכיות גדולות ומערכות הגברה, ינועו ברחבי הארץ ויביאו את שמחת החג לציבור.

בניין מדליק

בתי חב"ד מרחיבים השנה את מיזם 'בניין מדליק', שבמסגרתו ייערכו טקסי הדלקת נרות במרחבים הפתוחים של יותר מאלף בניינים ברחבי הארץ, בתיאום עם דיירי הבניין. פעילי חב"ד מקשטים את לובי הבניין, מדליקים את החנוכייה, משמיעים דברי עידוד וחיוק ומשתפים את הילדים בפעילות יצירה.

שמחה לבודדים

מתנדבים מטעם בית חב"ד יבקרו אצל רבבות מבוגרים ובודדים, ישמחו אותם ויביאו להם את אור החנוכה, בדמות ערכת 'אור בלב', שהופקה במיוחד השנה, ובה חנוכייה, נרות ומשחק.

זמני השבוע

ירושלים ת"א	חיפה	באר שבע	אילת	ניו יורק	בניית השבת
3:56	4:17	4:04	4:19	4:11	בית
5:16	5:17	5:15	5:18	5:14	את
					השבת

ערכת התוכן של חב"ד

מינוי עד הבית
073-3943399
chabad4u.org.il
או הפשוט בגוגל: נגיד נשמח

המולד: יום שלישי, 4 בבובר, 51 דקות ו-2 חלקים
ראש חודש טבת: ביום הרביעי

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על ידי: המרכז לעזרי שלוחות

ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000

פקס' 03-9606169 • דוא"ל: chabad@chabad.org.il

אתר: www.chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

מעט אור יסלק את הזכרון

צריך להפסיק להתכתש עם החושך, לחדול מהעיסוק המתמיד בכל הדברים השליליים, ותחת זאת להאיר אור ולהבליט את הטוב והיפה

סגן של החוץ של גרמניה לומד משליח חב"ד בברלין על נרות החנוכה

שנה האחרונה למדנו לחגוג את החגים בתוך מגבלות. עכשיו מגיע חנוכה, ועדיין איננו יכולים לקיים, כבכל שנה, את מסיבות החנוכה המסורתיות ואת המפגשים המשפחתיים האהובים. ובכל זאת נחגוג את חנוכה ונ' חפש את קרן האור בתוך הבלבול הכללי.

בחנוכה כולנו מדליקים נרות, הבתים מוארים בשלהבות הקטנות, ואנו יושבים מול האור הזה וחשים שאור קטן ניצת גם בליבנו. אווירה נעימה וחימומה אופפת פתאום את הכול. אולי משום כך כולנו אוהבים כליך את ימי החנוכה.

האמת, טוב לנו

ובכיינות לכל עבר ודאי אינו פתרון. מה שצריך הוא להדליק נר קטן, להקרין סביבנו אווירה חיובית, נעימה. לחפש את הצדדים החיוביים, להוסיף מעשים טובים, מאירים ומשמחים.

כל אחד נר קטן

נרות החנוכה הם קרן האור שבכוחה להאיר גם את חיינו. הביטו בנרות הקטנים וראו עד כמה מעט אור בכוחו להאיר ולשמח את הלב. שלהבות קטנות כליך, וכמה עוצמה יש בהן! צריך להפסיק להתכתש עם החושך, לחדול מהעיסוק המתמיד בכל הדברים השליליים, ותחת זאת להאיר אור ולהבליט את הטוב והיפה.

עלינו לאמץ את הגישה הבסיסית של תורת החסידות: לראות את הטוב שבכל אחד ואחד, להאמין בהשגחה העליונה שמובילה אותנו, לשמוח על כל רגע של נחת ועל הטוב שניתן לנו מיד הבורא.

אם כל אחד ואחת מאיתנו יהיו נר קטן, שיפיק סביבו שמחה ואמונה, נמצא את הכוחות לתקן את הליקויים. אם נפסיק לרפות ידיים לנוכח כל מחל, ונתמסר בחווה לאתגרים שהימים הללו מזמנים לנו, נוכל לגייס את משאבי הרוח שבתוכנו, להעלות את העגלה על דרך המלך ולהביא את הגאולה האמיתית והשלמה.

הדבר החסר לנו יותר מכול הוא - אור, מעט אור. יש הסבורים שכדי שיהיה טוב יותר צריך לשנות סדרי עולם, להפוך עולמות, לחולל תמורות מקיפות. לאיכן הוא. צריך רק להדליק נר קטן, לשגר קרן אור, ולגלות כי החושך אינו אלא אשליה וכי באמת עלינו להודות לקב"ה על כל הטוב שהוא מרעיף עלינו.

יש פער עצום בין האווירה הציבורית שמשרים כלי התקשורת ועוד גורמים, לבין התחושה האישית של רוב הציבור. עם כל הקשיים והבעיות, הרוב הגדול מרגיש שטוב לו במישור הפרטי והמשפחתי.

ודאי שיש רבים שגורלם לא שפר עליהם. מגבלות הקורונה פגעו בפרנסתם של אזרחים לא מעטים. יש שאיבדו את יקיריהם, ובכל זאת, כשבוחנים את תחושת הציבור, הרוב הגדול מודה לבורא עולם על חיו הטובים.

הזירה הציבורית הלא יציבה אכן מדאיגה, אך האומנם כולנו אנשי ציבור שענייני המדינה טורדים את שלוותנו עד שהם מאפילים על הטוב שבחיינו? דומה שיש כאן מידה רבה של התפלשות באווירת נכאים, שאין בה צורך, ושהיא גם משרה עלינו דכדוך וחוסר תקווה.

דאגה אמיתית אינה נבחנת בהוצאת קיטור ובפיזור תחושות ייאוש. מי שמודאג באמת ממצב בעיית, קם ועושה כדי לשנותו. פיזור מרמור

המאבק על החוכמה

הבסיס לחשיבה היהודית

מקור ההבדל הוא שבעם ישראל השכל אינו הבסיס והיסוד אלא היסוד הוא הציווי האלוכי. יהודי יודע שהקב"ה הוא למעלה מהשכל, ויש לקיים את ציווייו בלי קשר למידת ההבנה. לאחר שהיסוד הזה קיים אפשר ללמוד ולהחכים. ואילו אצל היוונים השכל היה הפסגה, וממילא אפשר להגיע למסקנות מוטעות, וגם כשהשכל עצמו נכון – אין הוא מחובר להתנהגות המעשית.

נס פך השמן מסמן את ניצחונה של חוכמת התורה על חוכמת יוון. פך השמן היה חתום בחותמו של הכהן הגדול, דבר המסמל את טהרתו של השמן, טהרתה של החוכמה. זו חוכמה אלוקית, המדריכה את האדם כיצד להתנהג, והיא יונקת את כוחה מהקב"ה, שהוא לבדו הקובע מה טוב ומה רע, מה אור ומה חושך. בכוח זה יכולים המעטים לנצח את הרבים, ולהאיר גם את רשות הרבים באור הקדושה, עד לאור הגאולה האמיתית והשלמה עלידי משיח צדקנו בקרוב ממש.

(תורת מנחם, כרך סג, עמ' 10)

חנוכה הוא חג של אור. האור אינו יוצר מציאות חדשה, אלא מאיר את המציאות הקיימת ומאפשר לאדם לראותה ולדעת את מהותה. בעזרת האור האדם רואה אם לפניו דלת המובילה למרחב או בור העלול להפילו לשאול תחתית.

אור הוא גם דימוי לשכל. "הַכֶּסֶל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ", אמר קוהלת (ב,ד), ואילו "הַחֶכֶם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ". השכל מאיר לאדם את דרכו, וכך הוא יודע להיזהר מדברים שמהם צריך להישמר, 'סור מרע', ולעשות דברים שראוי לעשות, 'עשה טוב'.

בין חוכמה לתורה

גם היוונים טיפחו את העיסוק בשכל ובחוכמה. הם פיתחו את המחקר והפילוסופיה וכו', כידוע. אם כן, השכל היה יכול להיות מכנה משותף בינם ובין בני ישראל, העוסקים בלימוד חוכמת התורה, שעליה נאמר "היא חכמתכם ובינתכם". מדוע פרצה מלחמה עזה כליכך ביניהם?

התשובה טמונה במאמר המדרש (איכה רבה

אמרת השבוע

סיפור של רמזים

רבי צביהירש מזידיצ'וב ביקר פעם אחת בעיר קאליב, ושאל אם יש בה מי שהכיר את רבי יצחק אייזיק מקאליב. הביאו לפניו זקן אחד שהכירו, ורבי צביהירש שאל אותו אם יוכל לספר עליו דבר מה.

אמר הזקן שיש לו סיפור תמוה במקצת. קודם הדלקת נרות חנוכה היה רבי יצחק אייזיק מספר כי היה פעם יהודי שלא ידע קראו וכתוב, ובתו נעשתה כלה עם חתן ממשפחה חשובה. חשש האב שיתבייש כשיתבקש לחתום על התנאים, ויעצו לו עצה: הלוא שמך לוי; עליך לכתוב רק שלושה קווים – קו ארוך (ל), קו בינוני (ו) וקו קצר (י). אבל כשבאו לחתומה התבלבל וכתב הפוך – ויון...

האירו פניו לו רבי צביהירש ואמר: "זה בעצם מהותו של חנוכה, שהיוונים ניסו להפוך את 'לוי' ל'יון', והחשמונאים, שהם משבט לוי, הפרו את מזימתם וניצחום".

פתגם חסידי

"ההלכה היא שאדם צריך למכור את בגדו בעבור נר חנוכה, דבר שלא מצאנו במצוות אחרות. כי במצוות אחרות, במקרה של אונס, יש המחשבה הטובה, אבל בחנוכה צריך פרסום הנס לאחרים, וכאן המחשבה לא תועיל" (רבי חנוך העניך מאלכסנדר)

חנוכה | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

מן המעיין

חגים של אור

כל הימים הטובים שאנו חוגגים לזכר ניסים שנעשו לנו יש להם שייכות לאור, להתגברות האור על החושך. בניסים של מצרים – "ולכל בני ישראל היה אור במושבותם"; בנס פורים – "ליהודים היתה אורה ושמחה"; בנס חנוכה – פך השמן, הדלקת נרות.

(אסיפת חכמים)

חנוכה מעורר

חז"ל הורו (שבת כא): "פתילות ושמונים שאין מדליקים בהם בשבת, מדליקים בהם בחנוכה". אפילו נשמות כאלה שהשבת אינה מעוררת אותן, ואין לה השפעה עליהן, בכוחו של חנוכה לעוררן. שכן גם בימי החשמונאים היו רבים מן היהודים במדריגה רוחנית שפלה מאוד, ואף-על-פיכן הושיע אותם הקב"ה ובבת אחת התעוררה בהם התעוררות גדולה.

(רבי מנחם מענדל מקוצק)

חיבה מלמעלה

בני ישראל הגיעו בימי חנוכה לעבודה שלמעלה מטעם ודעת, עבודה של מסירת נפש. לכן הראו להם גם כן חיבה מלמעלה. אף-על-פי שמצד הדין מותר היה להדליק בשמן טמא, משום שזה קרבן ציבור, או מפני שמשקה של בית המקדש אינו מקבל טומאה – מצאו פך של שמן טהור באופן ניסי שלמעלה מטעם ודעת.

(הרבי מליובאוויטש)

הצוותא משקיעה

"מצוותה משתשקע החמה" (שבת כא). "מצוותה" – ההתחברות עם הקב"ה שנפעלת עלידי מצוות הדלקת נר חנוכה, מביאה לידי "שתשקע החמה" – השקעת וביטול החמימות בענייני העולם.

(הצמח צדק)

לילה של ניסים

זמן ההדלקה הוא "מששתשקע החמה". 'יום' רומז להנהגת העולם בטבעו ובמנהגו, ו'לילה' מורה על הניסים שמעל הטבע. הלילה מיוחד ביותר לניסים, כמבואר בהרבה מקומות. וגם אמרו רז"ל "לא איברי לילה אלא לגירסא" [=לא נברא הלילה אלא ללימוד תורה], כי גם התורה איננה טבעית אלא תורה אלוקית.

(המהר"ל מפראג)

ימין ושמאל

"נר חנוכה משמאל ומזוזה מימין" (שבת כב). חז"ל אמרו (סוטה מז) "לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת". לכן 'מזוזה מימין', המורה על ימין מקרבת, שהן פרשיות קריאת שמע, שיש בהן ייחודו ואהבתו יתברך, "בכל לבבך ובכל נפשך"; ואילו "נר חנוכה משמאל", דבר המורה על 'שמאל דוחה', כמאמר "מעט אור דוחה הרבה מן החושך".

(שם משמאל)

סודו של האסיר

הכרתיו בהיותי ילד, בספסל שליד מקום מושבי בבית הכנסת באנטוורפן. שמו היה ר' יחזקאל גולדשדוף. יהודי בגיל העמידה, שלא התבלט במיוחד ונראה בעיניי הילדותיות אדם פשוט.

למרבה הצער לא היו לו ילדים, ואילו לי לא היה סבא. כך 'אימצנו' זה את זה: ר' יחזקאל אימץ אותי כ'נכד', ואני אותו כ'סבא'.

הוא היה יהודי חביב, פיקח ונעים הליכות. שוחח עימי בסבלנות, התעניין בתלמודי וחלק איתי תובנות שהעידו על חוכמת חיים עשירה. כאשר נפטר כבר הייתי תלמיד ישיבה בירושלים. במרוצת השנים זיכרונו היטשטש ממני.

עד שיום אחד שב אליי מתהום הנשייה, בנסיבות מפתיעות. זה היה כאשר עיינתי בספר 'מקדשי השם', מאת רבי צביהירש מייזליש מוואץ (וייצן) שבהונגריה. הספר מכנס שאלות שהופנו אליו בימי השואה האיומה ותשובות הלכתיות שהשיב.

בהקדמה לספר, מאת בנו של המחבר, התודעת לי לסיפור מופלא, ששבה את ליבי.

מסופר שם כי במחנה אושוויץ נכלאו גם שבויי מלחמה לא-יהודים, ששוכנו בצריפים נפרדים. הללו זכו ליחס משופר, לשפע מזון ולתנאי קיום סבירים.

בין האסירים האלה היה אדם ושמו ויניארצ'יק. מפעם לפעם היה בא אל צריפי היהודים. הוא הציג עצמו לפני הרב מייזליש כ'שבת גוי' בעברו, המכיר את אורחות חיי היהודים. השמועות במחנה סיפרו שעילת מאסרו של ויניארצ'יק היא הסיוע שהעניק לשכניו היהודים בהונגריה. כך זכה לתדמית של חסיד אומות העולם בעיני היהודים.

ואכן, ויניארצ'יק הצדיק את תוארו גם במחנה הריכוז. הוא השתדל ככל יכולתו לעזור לאסירים היהודים. הללו השתאו לנוכח טוב ליבו הנדיר, גם במחיר של סיכון אישי.

בהמשך המלחמה הועבר הרב מייזליש עם עוד יהודים למחנה בעיר בראונשווייג שבגרמניה. גם קבוצת השבויים הגויים, ובהם ויניארצ'יק, הועברה לשם.

ערב אחד פנה ויניארצ'יק אל הרב מייזליש ואמר לו: "אני זוכר, שבחורף היהודים היו מדליקים נרות". הרב

הסביר לו שמדובר בחנוכה, שבו מדליקים נרות בחנוכייה.

ויניארצ'יק האזין והנהן בהבנה. נגע לליבו העצב שעטף את הרב מייזליש כשאמר שבמצב הנוכחי אין להם אפשרות לקיים את המצווה החשובה.

ויניארצ'יק הלך וחזר כעבור כמה ימים ובידו שמן וכלים קטנים להדלקת

נרות. התרגשותו של הרב מייזליש לא ידעה גבול. בכל ערב הדליק נרות חנוכה, לשמחת האסירים האחרים.

כולם התקבצו בפאתי הצריף, ובשמחה מהולה בפחד הביטו בלהבות הקטנות הנאחזות בפתילות. בשפתיים צמוקות מלמלו את 'הנרות הללו' ואת 'מעוז צור ישועתי',

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

ציפייה לנסיך

המלך המשיח הוא אחד מ"שמונה נסיכי אדם" שעליהם ניבא הנביא מיכה (מיכה ה,ד): "וְהִקְמַנּוּ עֲלָיו שְׁבַע רְעִים וְשִׁמְנֵה נְסִיךְ אָדָם". הגמרא (סוכה נב,ב) מפרטת כי אלו הם שבעת ה'רועים': דוד באמצע, אדם, שת ומתושלח מימינו, אברהם, יעקב ומשה בשמאלו. ומי הם שמונת ה'נסיכים' – אדם, ישי, שאול, שמואל, עמוס, צפניה, צדקיה, משיח ואלהיו.

המהרש"א מסביר: "שבעה רועים – רועים, הם מנהיגים של הדור, יהיו שבעה. ודוד באמצע, דוגמת מנהיגי עולם האמצעי, שהם שבעת כוכבי לכת, והמשמש באמצע, כמו שכתוב במלכות בית דוד: כי כשמש ינון וגו'... דהיינו, שהוא, דוד, יהיה העיקר בין המנהיגים הללו. וקראם 'רועים' במקום 'מנהיגים', כי ברובם מפורש שהיו רועים ממש בעולם הזה".

לאחר מכן המהרש"א מסביר שאף שהמשיח נחשב אחד מ"שמונה נסיכי אדם", בכל זאת הוא ימלוך על כולם: "הא ודאי דמשיח ימלוך על כולם, כמו שכתוב: 'ומלך אחד יהיה להם'", אלא ש"מכל מקום אלו השבעה דחשיב יהיה להם קצת שררה ונסיכות, וקבלה היה בידם שאלו השבעה יהיו עם מלך המשיח".

נסיכה ומשיחה

ה'צמח צדק' קושר את משמעות המילה 'נסיכים' לפסוק שנאמר על המשיח (תהילים ב,ו): "וְאֶנִּי נְסִיכִי מִלְכֵי עַל צִיּוֹן הַר קְדְשִׁי". כלומר, 'נסיך' הוא משורש המילה 'נסכתי'. הוא מפרש (ברשימותיו לתהילים שם) את משמעות ה'נסיכה' מלשון סיכה בשמן: "לכאורה זהו עניין משיחה, והיינו שנקרא משיח על שם שנמשח בשמן".

במקום אחר (ספר הליקוטיוס דא"ח ערך נסיכים) ה'צמח צדק' מקשר זאת לתנוכה: "נסיכי" גם כן לשון סוך בשמן... והרב המגיד פירש 'שמונה' גם מלשון שמן. וכך נר חנוכה הוא בשמן. וזהו גם כן עניין חשמונאי, שהוא לשון גדולה ושררה, כמו 'אתיו חשמונים', היינו כמו נסיכי אדם". וכך כותב בפירושו רבנו הזקן (תורה אור מקץ לב,ג): "עניין שמונה נרות דחנוכה הם כנגד שמונה נסיכי אדם".

חנוכה והגאולה

הרבי מליובאוויטש מסביר (תורת מנחם כרך כא, עמ' 278): "מספר שמונה הוא למעלה ממספר שבעה... וזהו גם כן מה שמצינו בעניין שבעה רועים ושמונה נסיכי אדם, שבין שבעה רועים נמנה משה רבנו ע"ה, שהוא כללות כולם, ובין שמונה נסיכי אדם נמנה משיח. והעניין בזה, שמשה הוא השביעי, וכל השביעין חביבין... ולכן ניתנה תורה עלידו. אמנם משיח הוא משמונה נסיכי אדם, שזה עניין נעלה יותר... וכידוע בעניין מעלת הגילוי דלעתיד... ולכן ילמד משיח עם האבות ועם משה רבנו, לפי שמשיח הוא למעלה ממשה... ועל-פי זה יובן הטעם שחנוכה הוא שמונה ימים, לפי שבחנוכה מאיר מעין הגילוי דלעתיד, כידוע".

במקום אחר (ספר המאמרים מלוקט כרך ב, עמ' כג) מדובר על מעלתה המיוחדת של מצוות נרות חנוכה, "שמצווה זו שייכת במיוחד לישועה והצלה, הגאולה שתהיה עלידי משיח, מכיוון שמשיח, וכן אליהו מבשר הגאולה, הם מהשמונה נסיכי אדם, עניין שמונה נרות דחנוכה".

ועוד (התועודיות תשמ"ז כרך ב, עמ' 99): "ובפשטות – גאולה אמיתית ושלמה עלידי משיח צדקנו, אחד ומיוחד משמונה נסיכי אדם, שהם דוגמת שמונת ימי חנוכה, ביחד עם בניין וחנוכת בית המקדש השלישי, שבו ידליק אהרון כוהן גדול את המנורה, ולא רק מנורה בת שבעה קנים, שהיא בדוגמת כינור של שבעה נימים, אלא גם כינור של שמונה נימים, שהוא בדוגמת שמונה נרות דחנוכה".

ובליבם תפילה גדולה שהסיוט הנורא יסתיים בקרוב. ההדלקה בכל ערב הפיחה רוח חיים ותקווה בלב האסירים המדוכאים, וגם ההערכה לויניארצ'יק גברה והלכה.

ברשות הרב מייזליש היה זוג תפילין שהצליח להסתיר. בכל יום היה מתגנב למחבוא, מניח את התפילין בזריזות, ומשיבן למקומן.

יום אחד נעלמו התפילין. הרב מייזליש היה משוכנע כי האוצר נתפס. אבל למחרת שבו התפילין למקומן. מאז בכל יום היו התפילין נעלמות לזמן מה ומוחזרות למקומן. איש לא ידע את פשר הדבר.

המלחמה נסתיימה. הרב מייזליש היה בין האודים המוצלים מאש, שהצליחו לשרוד את הגיהנום הנאצי ולצאת לחופשי. גם ויניארצ'יק שוחרר.

ואז נחשפה האמת הלא-תיאמן: ויניארצ'יק לא היה אלא יהודי ירא שמיים, שהצליח להערים על הנאצים והתחזה לגוי. עם פרוץ המלחמה בנה לעצמו זהות בדויה, ובאמצעותה ניסה לפעול למען אחיו היהודים.

אז נפתרה תעלומת התפילין: לויניארצ'יק היה שותף סוד אחד, שידע את עובדת היותו יהודי, ר' יוסף שטרן שמו. הלה היה מתגנב ומבריה את התפילין לויניארצ'יק, כדי שיניחן בחופזה, ומייד היה משיבן למקומן.

זה הסיפור המובא בהקדמת הספר, והוא עורר בי התפעלות עצומה. איוו מסירות נפש נאצלת של יהודי, שרתם את כל מרצו כדי לעזור ליהודים – דבר שבוודאי היה עלול להטיל עליו חשד. אילו היה סודו מתגלה, עלול היה לסיים את חייו מייד!

הוספתי לקרוא את סיפורו של האיש בהקדמת הספר, ולפתע אחזה בי צמרמורת עזה. לשוני נעתקה. בשורות הבאות נכתב שמו האמיתי של ויניארצ'יק זה: 'שמו ר' יחזקאל גולדשטוף (אחיו של הרב הגאון ר' שלמה גולדשטוף, חתן הגאון מטשיבין), ועלה בידו להתחפש בלבוש נכרי ולהיות לעוזר וסעד לאחיו האומללים באופן נשגב".

אם כן, זה אתה, ר' יחזקאל! 'סב' המאמץ! עניך המאירות שבו ונתגלו למולי, כמו בימים הטובים בבית הכנסת שבאנטוורפן. זה אתה!

רטט טלטל אותי. דמותו הצנועה לבשה פתאום אור חדש בעיניי. היכן אתה, ר' יחזקאל שלי, גיבור שהסתתר בפעם השנייה, והפעם מאחורי מעטה של יהודי פשוט.

(על-פי סיפורו של ר' משה יעקב הלוי קנר ב'המודיע')

שלוש חנוכיות, שלושה סיפורים

ומסמלת את שמירת הגחלת היהודית כברית המועצות ואת הערגה והכיסופים לירושלים.

אור בתרמילי מקלע

אבל בבית הוריו, בקריית מלאכי, עמדה תמיד עוד חנוכייה, מוזהה למדי. המתבונן בה מקרוב יראה שהיא עשויה מתרמילי כדורי מקלע. "זה היה במלחמת יום הכיפורים", מספר הבן. "אבא שירת בחיל התותחנים, בסניף כשהגיע חנוכה חשב אבא איך להדליק נרות".

תרמילי הכדורים הפזורים סביב נתנו לו רעיון. "בלב המדבר, בין הטנקים והנגמ"שים, הוא הפך את התרמילים הריקים לנרות, והדליק בהם מדי ערב, וסביבו עשרות חיילים ומפקדים".

בסיביר כמו בסיביר

החנוכייה השלישית היא שלו עצמו. זה היה לפני קצת יותר מעשור, כשבאו הוא ורעייתו ובתו הבכורה לשליחות בעיר טיומן שבסיביר. "נחתנו ביום שישי לפנות בוקר, ערב חנוכה. הקור היה נורא. חיכינו וחיכינו ליד מסוע המזוודות, והתברר שהמזוודה שבה ארזנו את החנוכיות והשמן לא הגיעה. נסענו לדירה שהמתינה לנו, ואני יצאתי לחנויות לחפש שמן זית. הרגשתי כמו הכוהנים בבית המקדש השני

בערב הראשון של חנוכה, כשאור החנוכיות מאיר את הבית וריח הלביבות עולה מן המטבח, נוהג הרב ירחמיאל גורליק, שליח חב"ד בעיר טיומן שבסיביר, לאסוף את ילדיו ולספר להם את סיפורן של שלוש חנוכיות שמלוות אותו.

"חנוכה מחזיר אותי למעמד הדלקת הנרות אצל אבא שיחיה", מספר הרב ירחמיאל. "החנוכייה שלו היא מאוד לא שגרתית. זו חנוכיית מתכת, בעלת דופן בדמות הכותל המערבי ורצפה בצורת מפת ארץ ישראל. כולנו שמענו בערגה את סיפוריה".

הפועלים לא ידעו

זה היה בסוף שנות השישים של המאה הקודמת, בריגה, בירת לטווייה. סבו, הרב נתן ברכה, עבד במפעל והגיע למעמד בכיר. יום אחד הזמין אצל הפועלים פמוט בעל תשעה קנים, העומדים בקו ישר, ואחד מהם מוגבה מהאחרים. הפועלים לא ידעו שבעצם הם מייצרים חנוכייה. הסבא הזמין עוד ועוד חנוכיות, והפיץ אותן במחירת. את החנוכייה היפה ביותר העניק לחתנו הטרי, מרדכי גורליק.

"כשהוריי עלו לארץ, ב-1971 למניינם, לקחו איתם את החנוכייה", מספר הרב ירחמיאל. "אבא, אדריכל במקצועו, מקפיד להדליק רק בה, חנוכייה שנוצרה בימי השלטון הסובייטי

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

הדלקה במסיבה

שאלה: כשעורכים מסיבת חנוכה, האם ראוי שהמארח ידחה את הדלקת נרות החנוכה עד שעת המסיבה, כדי להדליק בעת המפגש?

תשובה: קודם כול יש להבהיר שגם בהדלקה בבית הכנסת (שממנה נובע עניין ההדלקה במסיבות, בכיכר העיר וכו') אין המשתתפים יוצאים ידי חובה כלל, ועל כל אחד ואחד להדליק בביתו. וראוי להודיע זאת למשתתפים בכל מקום.

על כל יהודי לקיים תחילה את המצווה שלו, להדליק תחילה בביתו, ולעשות זאת בזמן הנכון (לדעת השולחן ערוך - בצאת הכוכבים, למנהג חב"ד - בין השקיעה לערבית, ולמנהג הגר"א - בתחילת השקיעה), ואף להתעכב חצי שעה סמוך לנרות, ורק לאחר מכן לצאת להדלקה

הרב גורליק ושלוש החנוכיות המספרות

המחפשים שמן טהור... והופ מצאתי!

"הייתי עסוק בהכנות לשבת, ופתאום קלטתי שאין לי לתוך מה לצקת את השמן. נזכרתי בסיפורו של סבי, ר' מענדל גורליק, כיצד הדליק נרות חנוכה במחנה עבודה בסיביר. הוא היה לוקח תפוח אדמה חצוי, חופר מעט בתוכו והופך אותו לנר. עשיתי כן גם אני, יצקתי שמן זית לתוך שקערורית שעשיתי בתפוח, הנחתי בה פתילה מאולתרת, בירכתי והדלקתי את הנר. אחרי שישים שנה שוב דלקו בסיביר נרות חנוכה בתוך תפוחי אדמה..."

מושג ברגע

השֶׁמֶשׁ

בחנוכה מדליקים שמונה נרות בחנוכייה, אבל תמיד מוסיפים עוד נר, הממוקם בגובה או במיקום שונה, והוא השֶׁמֶשׁ. הטעם לכך הוא האיסור להשתמש באור נרות המצווה, ולכן מוסיפים שמש, שמותר להשתמש באורו.

השמש, המוגבה מכל הנרות, נושא עימו גם רמז: מי שעוסק בהדלקת הנר של הזולת, מתעלה בסופו של דבר למעלה.

פנטו בלעדי! | פנטו בלעדי! | פנטו בלעדי! | פ

שב ריס

ביטחון ובטיחות

בהפעלת תריסים חשמליים בשבת
*באישור רבנים ראשיים ופוסקים חשובים
*לשימוש על-פי תנאי היתר המפורטים באתר

052-3211839 www.halevisys.co.il

למחלקת המודיעות (בלבד) של 'שיחת השבוע':
טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com

מרגישים חג באושר עד

חנוכה שמח עם...
אושר עד

